

GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK

a számlázó program „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” elnevezésű új funkciójával összefüggésben

2016. január 1-jén a számlázó programmal szemben új követelmény lép hatályba.

A számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2016. január 1-től hatályos 11/A. §-a rendelkezik az „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” elnevezésű funkcióról, az alábbiak szerint:

„11/A. § A számlázó programnak olyan önálló, de a programba beépített, „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” elnevezésű funkcióval kell rendelkeznie, amelynek elindításával adatexport végezhető

a) a kezdő és záró dátum (év, hónap, nap) megadásával meghatározható időszakban kibocsátott, illetve

b) a kezdő és a záró számlasorszám megadásával meghatározható sorszámtartományba tartozó számlákra.”

A Rendelet 2. § 5. pontja értelmében adatexport alatt az adóalany által elektronikus adathordozón tárolt adatoknak az adóhatóság rendelkezésre bocsátását kell érteni a Rendelet 2. melléklete szerint és a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben.

Az alábbiakban ismertetett kérdések és válaszok a következő **jogszabályi hivatkozásokat** tartalmazzák:

- A számla és a nyugta adóigazgatási azonosításáról, valamint az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzéséről szóló 23/2014. (VI. 30.) NGM rendelet (a továbbiakban: Rendelet)
- Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.)
- Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.)

1. Milyen gyakorisággal kell az adózónak az adóhatósági adatexportot teljesítenie a NAV felé?

Az „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkció célja az egységes ellenőrzési adatszolgáltatás elősegítése, melynek keretében az adózó által elektronikus adathordozón tárolt – számlázó program használatával kiállított számlákra vonatkozó – adatok rendelkezésre bocsátása bármilyen számlázó program használata esetén gyorsan és egységes szerkezetben valósulhat meg.

Az Art. 95. § (3) bekezdése értelmében az adózó az iratokat és az adózással összefüggő, elektronikus adathordozón tárolt adatokat felhívásra az adóhatóság által közzétett formátumban rendelkezésre bocsátja, illetve az ellenőrzéshez szükséges tények, körülmények, egyéb feltételek megismerését biztosítja.

Vagyis az Art. felhatalmazása alapján az adóhatóság egy konkrét ellenőrzés során kötelezheti az ellenőrzött adózót, hogy biztosítsa a számlázó program „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” elnevezésű funkciójával történő adatexportot, és ezzel az elektronikus adathordozón tárolt – adatexporttal érintett – adatainak meghatározott struktúrában történő átadását.

Nem ír elő a Rendelet rendszeres adatszolgáltatási kötelezettséget a számlázó programokból így kinyerhető adatállománnyal kapcsolatban, azt **csak eseti jelleggel, ellenőrzés során kell teljesítenie** az adatszolgáltatásra kötelezettnek.

2. A pénztárgépekkel kiállított számlákra is vonatkozik az új rendelkezés?

Nem. Az online pénztárgépeknek a Rendelet 1. § (2) és (6) bekezdésében foglaltakból következően nem kell adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás elnevezésű funkcióval rendelkezniük, függetlenül attól, hogy alkalmasak lehetnek számla kibocsátására is.

3. Csak a 2016. január 1-je után keletkezett számlainformációk vonatkozásában kötelező az adatexport teljesítése?

A 2016. január 1-jét megelőzően kiállított számlák tekintetében a számlázó programnak nem kötelező az adatexportot biztosítani. Ezzel együtt a 2016. január 1-jétől kiállított, de egy korábbi számlát módosító (pl. érvénytelenítő) számla vonatkozásában az adatexportot már biztosítani kell.

Természetesen az adózó dönthet úgy, hogy a 2016. január 1-jét megelőzően kiállított számlák esetében is biztosítja az „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkció használatával történő adatexportot.

4. Kinek a kötelezettsége az adatexport teljesítése, meghatalmazott útján történő számlakibocsátás esetén?

A Rendelet szerinti „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” elnevezésű funkcióval a számlázó programnak kell rendelkezni, vagyis ez egy számlázó programmal szembeni követelmény. Az adóhatósági ellenőrzés során a számlázó program ezen funkciójának használatával adatexport végezhető, ami a Rendelet értelmében az ellenőrzött adóalany által teljesített termékértékesítésekről, szolgáltatásnyújtásokról számlázó program alkalmazásával előállított és kibocsátott számlák elektronikus adathordozón tárolt adatainak az adóhatóság

részére történő rendelkezésére bocsátása a 2. melléklet szerint és a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben.

Vagyis az adatszolgáltatás fentiek szerinti megfelelő tartalommal és szerkezetben történő teljesítése annak **az ellenőrzött adóalanynak a felelőssége**, akinek a termékértékesítéseiről, szolgáltatásnyújtásairól számlázó program alkalmazásával történt számlakibocsátás. (Ezen adóalany meghatalmazottjának az adóhatósággal szembeni felelőssége csak az Áfa tv. 160. § (2) bekezdése alapján merülhet fel. Az adóalany és a meghatalmazottja felelősségét a feleknek a közöttük létrejött szerződésben célszerű rögzíteniük.)

5. A Magyarországon csupán áfa regisztrációval rendelkező adóalanyok számlázó rendszerének is rendelkeznie kell-e a „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkcióval?

Igen. A Rendeletben meghatározott valamennyi kötelezettség kiterjed minden olyan számlázó programra, amellyel olyan számlát állítanak ki, amelyre az Áfa tv. 158/A. §-a alapján a belföldi szabályok az irányadóak. Továbbá a Rendelet 1/A. §-a kimondja, hogy a **Rendelet hatálya a belföldön nyilvántartásba vett adóalanyra terjed ki**. Előzőekből következően a belföldön csupán áfa regisztrációval rendelkező adóalanyok is tudnia kell biztosítani az „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkcióval történő adatexportot az általa használt azon számlázó program tekintetében, amelynek alkalmazásával belföldi szabályok szerinti számla előállításra kerül/kerülhet sor. A belföldön pusztán áfa regisztrációval rendelkező adóalany ellenőrzésére az Art. szabályai ugyanúgy irányadóak, mint egy belföldön letelepedett adózó esetében. A belföldi adókötelezettség teljesítését kizárólag a magyar adóhatóság jogosult ellenőrizni, így az áfa regisztrált adóalanyok a számláit a belföldi adókötelezettség teljesítésének ellenőrzése során a magyar adóhatóság rendelkezésére kell bocsátani, még akkor is, ha a számla kiállítása külföldön történik.

6. A számlázó program használójának, vagy a számlázó program előállítójának a kötelezettsége, hogy a program rendelkezzen adóhatósági adatexport funkcióval?

A Rendelet szerinti „*adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás*” elnevezésű funkcióval a számlázó programnak kell rendelkeznie, vagyis ez **egy számlázó programmal szembeni követelmény**. A funkció használatával adatexportot kell végezni, ami a Rendelet értelmében az adóalany által elektronikus adathordozón tárolt adatoknak az adóhatóság rendelkezésére bocsátása a 2. melléklet szerint és a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben.

Vagyis **az adatszolgáltatás** fentiek szerinti megfelelő tartalommal és szerkezetben történő **teljesítése az ellenőrzött** – számlázó programmal kiállított számlái adatainak tekintetében adatszolgáltatásra kötelezett – **adóalany felelőssége**.

Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy az Art. 172. § (1) bekezdés *h*) pontja külön tényállásban rendelkezik arról, hogy az adózó mulasztási bírsággal sújtható, ha a külön jogszabályban meghatározott feltételek megsértésével állít elő és/vagy hoz forgalomba nyomtatványt, számlázó programot. Amennyiben tehát a számlázó program nem felel meg a Rendelet követelményeinek – így például nem rendelkezik „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkcióval –, úgy a számlázó programot előállító, forgalmazó adózó felelőssége is felmerülhet a 2016. január 1-jén, illetve azt követően értékesített számlázó programok tekintetében. Azonban nem merül fel a számlázó program előállítójának a

felelőssége például abban az esetben, ha a számlázó program használója nem vásárolja meg tőle az új funkció kapcsán elvégzett frissítéseket.

7. A számlázó program dokumentációjának is tartalmaznia kell az „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkciónak a leírását?

Igen. A Rendelet 10. § (1)-(3) bekezdéseinek megfelelően a számlázó program fejlesztője által készített felhasználói dokumentációnak tartalmaznia kell a számlázó program működésére, használatára vonatkozó részletes leírást és a számlázó program valamennyi funkciójának ismertetését, továbbá számlázó program funkcióinak módosítása esetén az értékesítő, rendelkezésre bocsátó köteles gondoskodni arról, hogy a vevő, felhasználó rendelkezésére álljon a dokumentáció funkciómódosítást leíró kiegészítése, módosítása.

Ennek megfelelően a felhasználói dokumentációnak a számlázó program valamennyi funkciójának működését ismertetni kell, ideértve az „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkciót is. Így abban az esetben, ha a már használatba vett számlázó programba az „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkció mint módosítás kerül megvalósításra, akkor a felhasználói dokumentáció kiegészítendő, illetve módosítandó.

8. Vállalkozó számlázó programot használ a vevőszámláinak az előállítására. A programban a szállítószámlákat nem rögzíti. A vevőszámlákat és szállítószámlákat papíron, vagy digitalizált formában adja át a könyvelőnek. A könyvelő a programjával az adatrögzítés során a számlának csak a tevékenysége ellátásához szükséges adatait rögzíti, azzal a megjegyzéssel, hogy a számlák nyilvántartása szerinti összerendelése biztosított. A Rendelet 2016. január 1-jétől hatályos, számlázó programmal szembeni követelményei értelmében a könyvelő kötelezett-e a vállalkozó által kibocsátott, illetve befogadott számlákról a Rendelet 2. és 3. mellékletei szerinti listát készíteni? A könyvelő program nem a kibocsátott és befogadott számla „eredeti”, annak megfelelő részletezettségű adatait tartalmazza, valamint a program nem tárol PDF állományokat.

Annak az adóalanynak az ellenőrzése során, akinek a termékértékesítéseiről, szolgáltatásnyújtásairól számlázó program alkalmazásával kerül sor számla kibocsátására, az alkalmazott számlázó program „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” funkciója révén kell az adatexportot biztosítani. A Rendelet 11/A. §-ában meghatározott követelményt a számlázó programnak kell teljesítenie, függetlenül attól, hogy az adóalany számlázó programmal előállított számláinak egyes adatait az adóalany könyvelője részére átadja, aki azokat a könyvelő program alkalmazása során hasznosítja.

A Rendelet 19. §-a az adóalanyra és nem az adóalany könyvelőjére állapít meg kötelezettséget. Előírása szerint adóhatósági ellenőrzés céljából az adóalany az xml formátumban megőrzött számla adatait a Rendelet 2. melléklete szerint és a 3. mellékletében meghatározott adatszerkezetben, az egyéb elektronikus formában megőrzött számla esetében a 2. melléklet szerint és a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben, vagy pdf formátumban köteles rendelkezésre bocsátani. A könyvelőnek az adóalany ezen kötelezettsége teljesítésében való részvétele tekintetében az adóalany és a könyvelője közötti szerződésben, megállapodásban foglaltak az irányadóak.

9. Az új funkciót a számlázó programban kell elkészíteni, vagy egy teljesen külön szoftverben is elkészíthető? Amennyiben a fennálló rendszer speciális felépítettsége nem teszi lehetővé a beépített funkcionalitást, akkor ettől el lehet térni az adatok teljessége és a megfelelő formában történő előállítás érdekében?

A Rendelet „önálló, de a programba beépített” funkciót ír elő. A funkciónak a jogszabály megfogalmazása értelmében tehát egyrészt önállóan működőnek, másrészt a számlázó programba beépítettnek kell lennie, ettől nem lehet eltérni.

Ugyanakkor például a többfunkciós, moduláris felépítésű szoftverek „határainak” kijelölése a fejlesztő döntése. Így amennyiben egy szoftver a jelenlegi állapotában az adatexportot nem a Rendelet által előírt struktúrában valósítja meg, nem kifogásolható például az a megoldás, hogy a Rendeletnek való megfelelést a fejlesztő úgy biztosítja, hogy külön alkalmazást fejleszt a megkövetelt struktúrára való átalakításra, majd ezt az alkalmazást a programcsomag egy újabb moduljának nyilvánítja.

10. Hogyan kell biztosítani az adóhatósági adatexportot egy mobil adatgyűjtő egységgel (PDA) előállított számla esetén, ha a számlák végleges tárolása egy központi szerveren történik?

A kérdés kapcsán elsősorban azt kell tisztázni, hogy a központi szerveren futó alkalmazás minősül-e számlázó programnak, vagy magukon a PDA-kon fut számlázó program. Ennek eldöntéséhez az adóalany rendelkezhet megfelelő információval, azonban iránymutatásul szolgálhat, hogy a Rendelet szerinti bejelentés keretében milyen alkalmazás került korábban bejelentésre mint számlázó program.

Ha a PDA-kon futó alkalmazás minősül számlázó programnak, akkor annak tekintetében kell, hogy érvényesüljön a Rendelet valamennyi, számlázó programokra vonatkozó előírása, így az adatexport funkció használatát is a PDA tekintetében kell biztosítani.

Ha PDA-kon futó alkalmazás a központi szerveren futó számlázó program egy kliensének tekinthető, akkor az a megfelelő, ha az adatexporthoz szükséges adatok tárolására a központi szerveren kerül sor és az adatexport is onnan valósul meg.

11. Amennyiben az adott vállalatnál több helyen is keletkeznek/tárolódnak számlák és a Rendelet tekintetében releváns számlainformációk, akkor azokról az elektronikus adatszolgáltatás több file-ban is előállítható?

Igen. A gyakorlat bizonyos esetekben megköveteli – például ha rendkívül nagyméretű lenne az exportált állomány –, a Rendelet pedig kifejezetten nem tiltja, hogy az „adóhatósági ellenőrzési adatszolgáltatás” több fájlra darabolja a szolgáltatandó adatokat. Az adatszolgáltatásra kötelezett adózó felelőssége, hogy a részletekben végrehajtott adatszolgáltatás teljes körű legyen és megfeleljen az előírásoknak.

12. Hogyan kell biztosítani az adóhatósági adatexportot, ha a számlázó program több különböző sorszám tartományba tartozó számlakiállításra is alkalmas?

Ha a számlázó programban különböző sorszám tartományokba tartozó számlákat lehet létrehozni és ezekhez eltérő előtagú sorszámozás tartozik, megfelelő az az eljárás, ha az adatexport során az adatszolgáltatásra és az XML fájl előállítására az egyes sorszám tartományokba tartozó számlákra vonatkozóan külön-külön kerül sor.

Ilyen esetben a számlázó programot használó adózónak egy konkrét ellenőrzés során tájékoztatni kell az adóhatóság munkatársait, hogy a számlázó programmal több sorszám tartományban is sor kerülhet számla kiállítására, ami az adatszolgáltatás teljesítésének módját is befolyásolja.

Amennyiben a Rendelet szerinti lekérdezésre a kezdő és záró számlasorszám megadásával kerül sor, úgy értelemszerűen a megadott sorszám tartományon belül kiállított számlákról kell adatot szolgáltatni.

Amennyiben a Rendelet szerinti lekérdezésre nem a kezdő és záró számlasorszám megadásával, hanem a kezdő és záró dátum megadásával kerül sor, úgy a számlázó programnak képesnek kell lennie az adott időszakon belül kiállított valamennyi számláról – tehát a különböző sorszám tartományba tartozó, de azonos időszakon belül kibocsátott számlákról is – adatot szolgáltatni, de arra sor kerülhet a fent leírtak szerint is, azaz az egyes sorszám tartományokba tartozó számlákra vonatkozóan külön-külön.

13. A Rendelet nem tér ki arra, hogy az elkészült fájl milyen megnevezést kapjon. Van esetleg javaslat vagy tiltás erre vonatkozóan (pl.: ne tartalmazzon ékezeteket vagy szóközőket stb.) ?

Az adatexport során létrehozandó fájl megnevezésére vonatkozóan a Rendelet nem tartalmaz előírást, így az sincs kötelező jelleggel meghatározva, hogy a fájlnev mit tartalmazzon, az az adózó saját döntése.

14. A csak papír alapon, vagy képi információként (pl. pdf) tárolt számlák, ebben a formában is átadhatóak?

A Rendelet 19. §-a értelmében adóhatósági ellenőrzés céljából az adóalany az xml formátumban megőrzött számla adatait a 2. melléklet szerint és a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben, az egyéb elektronikus formában megőrzött számla esetében a 2. melléklet szerint és a 3. mellékletben meghatározott adatszerkezetben, vagy pdf formátumban köteles rendelkezésre bocsátani.

A számla elektronikus őrzése tárgyában az Áfa tv. 179. §-a és a Rendelet 17. §-a határoz meg jogokat és kötelezettségeket. A Rendelet 19. §-ának előírása ezen rendelkezésekkel áll összefüggésben, az nem kifejezetten a számlázó programokkal kibocsátott számlákra vonatkozik, hanem minden számlára, amit elektronikus formában őriztek meg, így különösen az adóalany által befogadott – törvényi kötelezettség vagy adózói döntés alapján – elektronikus formában megőrzött számlákra és például az adóalany által nyomtatvány felhasználásával kibocsátott számlára, amennyiben azt a kibocsátó – elektronikus másodpéldányként – elektronikus úton őrizte meg. Az elektronikus formában megőrzött számlák adóhatósági ellenőrzés céljából történő rendelkezésre bocsátás vonatkozó előírásainak a példa szerinti esetben megfelel, ha ezeket a számlákat az adózó képi formában – pdf formátumban – bocsátja rendelkezésre.

Ugyanakkor a Rendelet ezen rendelkezésétől független a számlázó programokra vonatkozó előírás, miszerint 2016. január 1-től a számlázó programoknak – a használatukkal kiállított számlák tekintetében – alkalmasnak kell lenniük a Rendelet 2. és 3. melléklete szerinti adatexport végrehajtására.

15. Biztosítani fog a NAV olyan szolgáltatást, amellyel ellenőrizhető, hogy az előállított XML állomány megfelel-e a rendeletben szereplő XSD sémának?

Az elkészített XML állomány helyessége, azaz szerkezeti megfelelősége és a Rendelet 3. mellékletében szereplő XSD sémának való megfelelése számos, akár ingyenesen elérhető szoftverrel vagy online szolgáltatással ellenőrizhető. Javasolt bármelyik keresőben például az „XML schema validator” kifejezésre rákeresni és az így rendelkezésre álló megoldások valamelyikének felhasználásával ellenőrizni az XML állományt.

Az XML állományban szereplő adatok helyességét, azaz annak belső összefüggéseit, és a valóságnak megfelelő voltát az adatszolgáltatást kérő revízió ellenőrizheti.

16. Alkalmazhatók-e további szűrések is a Rendeletben meghatározott szűrések mellett, vagy csak a Rendelet 11/A. § szerinti két feltétel szerint lehet?

A Rendelet kizárólag a 11/A. § a) és b) pontja szerinti feltételek megadásával történő adatexport alkalmazását teszi kötelezővé, így az adatexport ezen módját minden számlázó program esetében biztosítani kell az előírásoknak megfelelően.

Természetesen további feltételek megadásával történő adatexport is alkalmazható, erre irányuló kifejezett tiltó rendelkezést a Rendelet nem tartalmaz, így az adózó saját döntése, hogy a kötelező előíráson felül milyen egyéb szempontok szerinti adatexport lehetőséget kíván még alkalmazni.

17. A kezdő és záró dátummal meghatározott adatexport során biztosítani kell-e az adott sorszám tartományba tartozó számlákhoz kapcsolódó módosító/érvénytelenítő bizonylatok adatainak szolgáltatását is?

Nem. Az adott időszakban kibocsátott számlák dátuma alatt az Áfa tv. 169. § a) pontja szerinti adattartalom, vagyis a számla kibocsátásának kelte értendő, így egy megadott időszakra vonatkozó adatexportnak az adott időszakon belül kibocsátott számlák adatait kell tartalmaznia. E tekintetben számlának minősül a számlával egy tekintet alá eső okirat is, melyen a kibocsátás keltét az Áfa tv. 170. § (1) bekezdése szerint fel is kell tüntetni. A módosító/érvénytelenítő bizonylatok esetében az adott bizonylaton az adatexport során ezt, a hivatkozott jogszabályi előírás alapján feltüntetett dátumot kell figyelembe venni, vagyis egy megadott időszakra vonatkozó adatexportnak az adott időszakon belül kibocsátott módosító/érvénytelenítő bizonylat adatait kell tartalmaznia.

18. Mely esetben kötelező, illetve nem kötelező egy adott mezőt feltüntetni az XML állományban az XSD séma szabályai szerint?

A számlázó program által előállított XML állománynak érvényesnek kell lennie a Rendelet 3. mellékletében szereplő XSD séma szerint. Az XSD sémából kiolvasható, hogy az adott mezőt az XML állományban minden esetben szerepeltetni kell-e. Az XSD sémában az egyes mezőkre vonatkozó jelölők (ún. schema indicator) nyújtanak információt az adott mező kötelezőségével kapcsolatban. A „minOccurs=0” kifejezés jelzi, hogy az adott mezőt nem kötelező feltüntetni, ha a számlán egyébként nem szerepel az adott mezőnek megfelelő adat. Ha az adott mező mellett „minOccurs=0” jelölés található és a számlán szerepel a mezőnek megfelelő adat, akkor azt az adatszolgáltatásban is kötelező feltüntetni. A „minOccurs=1” pedig azt jelzi, hogy amennyiben az adott mező nem szerepel az XML állományban, úgy az XML nem lesz érvényesíthető az XSD séma szerint.

19. Az XSD sémában szerepel a számlabefogadó adószáma, mely nem minden esetben kötelező tartalmi eleme a számlának. Amennyiben – az 1.000.000 Ft ÁFA tartalmat meg nem haladó számlák esetében – az adószám nem kerül feltüntetésre a számlán, az adatexport során kötelező azt feltüntetni?

Az Áfa tv. 169. § d) pontja értelmében nem minden esetben kell a számlán a számlabefogadó adószámát/közösségi adószámát is szerepeltetni. Ez az Áfa tv. értelmében csak a 169. § da)-dc) alpontok szerinti három esetben kötelező. Amennyiben ezen esetek egyike sem áll fenn, vagyis a számlán a jogszabály szerint nem kell, hogy szerepeljen a vevő adószáma/közösségi adószáma – és az nem is szerepel –, akkor az XML adatszolgáltatásban sem kell azt feltüntetni.

20. Az ún. csoportos adószám nincs külön feltüntetve a sémában. Az adószám alatt a csoportos adószámot kell szerepeltetni?

A Rendelet 2. melléklete értelmében az XML adatszolgáltatás az alábbi két mezőben tartalmaz adószámra vonatkozó információt.

Számlakibocsátó adatai		szamlakibocsato
Adószám	Számlakibocsátó adószáma	adoszam

Számlabefogadó adatai		vevo
Számlabefogadó adószáma	A termék beszerzőjének, szolgáltatás igénybevevőjének adószáma	adoszam

Adószám alatt Áfa tv. 258. § (3) bekezdésének a) pontja szerint e törvény alkalmazásában az "adószám" kifejezés Magyarország esetében a belföldön adófizetésre kötelezettként nyilvántartásba vett egyedi azonosítására szolgáló, az Art.-ben meghatározott adószámot (közösségi adószámot), csoportazonosító számot jelenti. (A közösségi adószám nem az adószám mezőben, hanem a közösségi adószám mezőben szerepeltetendő.) Áfa szempontból számlakibocsátó, számlabefogadó adóalanynak csoportos adóalanyiség esetén nem a tag, hanem a csoport minősül, ezért a számlán a csoportazonosító számot kell feltüntetni.

Az XML adatszolgáltatásban a számlán feltüntetett adószámot kell szerepeltetni. Amennyiben a számlakibocsátó vagy/és a számlabefogadó csoportos adóalany tagja és a számlán a csoportazonosító szám – vagyis az ún. csoportos adószám – és az ügyletben érintett tag adószáma is szerepel, az adatszolgáltatásban – figyelembe véve az Áfa tv. 169. § d) pont da) és dc) alpontjában foglaltakat is – a csoportazonosító szám szerepeltetendő.

21. Milyen adatszerkezetben kell a számlán szereplő „cím” adatokat átadni? Amennyiben „cím” adatok között a közterület neve, jellege, házszáma nem választható szét a számlázó programban, elegendő-e egy cellában szerepeltetni ezeket?

A Rendelet 2. melléklet szerint mind a számlakibocsátó, mind a számlabefogadó cím adatait az alábbi bontásban kell tartalmaznia az adatszolgáltatásnak.

Számla tartalmi elemei	Fogalom magyarázat	XSD elnevezés
Cím	A számlakibocsátó cím adatainak csoportja	cím
Irányítószám		iranyitoszam
Település		telepules
Kerület		kerulet
Közterület neve		kozterulet_neve
Közterület jellege		kozterulet_jellege
Házzám		hazzsam
Épület		epulet
Lépcsőház		lepcsohaz
Szint		szint
Ajtó		ajto

Mivel a Rendelet 2-3. mellékleteinek az alkalmazása kötelező, az abban foglaltaktól nem lehet eltérni, ezért pl. a cím adatok egy mezőben történő szerepeltetése nem fogadható el.

Az XSD címadatokra vonatkozó egyes mezőinél a "minOccurs=0" kitétel azért szerepel, mert bizonyos címeknél például nem értelmezhető a *Közterület jellege* (pl.: helyrajzi szám esetén), vagy például nincs *Házzám*, *Emelet*, *Ajtó*, így ezekhez a mezőkhöz nem feltétlenül tartozik adat. Amennyiben a számlán szereplő címben nem szerepel Házzám, Emelet, Ajtó adat, akkor azt az XML adatszolgáltatásnak sem kell tartalmaznia.

22. A számla típusok közötti felsorolásban szereplők közül mi a különbség a módosító számla és a számlával egy tekintet alá eső okirat között?

Az Áfa tv. 168. § (2) bekezdése értelmében **számlával egy tekintet alá esik** minden más, a számlától eltérő okirat is, amely megfelel 170. §-ban meghatározott feltételeknek és kétséget kizáróan **az adott számlára hivatkozva, annak adattartalmát módosítja**.

Számla tartalmi elemei	Fogalom magyarázat	XSD elnevezés
Számla típusa	Számla lehetséges típusai: <ul style="list-style-type: none"> • számla • egyszerűsített adattartalmú számla • módosító számla • érvénytelenítő számla • gyűjtőszámla • számlával egy tekintet alá eső okirat 	szlatípus

Az Áfa tv. rendelkezéseiből következően a törvény tehát számlának csak az ügyletről eredetileg kibocsátott bizonylatot tekinti. Minden olyan bizonylat, ami a számla adattartalmát módosítja, az számlával egy tekintet alá eső okiratnak minősül. Mivel a gyakorlatban a módosító, illetve érvénytelenítő számla elnevezés az elterjedt, ezért az adatszolgáltatásban ezek is megadhatóak – mint a számla típusa –, annak érdekében, hogy egyértelmű legyen, hogy ezekről a bizonylatokról is adatszolgáltatást kell teljesíteni.

Természetesen a gyakorlatban a módosító vagy érvénytelenítő számla mellett még más elnevezés is felmerülhet, így például a **helyesbítő számla** vagy **szturnó számla**, de ezek a jogszabály szerint ugyancsak számlával egy tekintet alá eső okiratnak minősülnek.

Az adatszolgáltatás teljesítése szempontjából elfogadható, ha az eredeti számla adattartalmát módosító valamennyi bizonylatot – függetlenül a módosítás tartalmától – számlával egy tekintet alá eső okirat típusba sorolnak, és elfogadható a módosító vagy érvénytelenítő számlatípusba történő besorolás is.

23. Hogyan kell az adatexport során a számlán szereplő nettó árat feltüntetni?

Az adatszolgáltatásban az egyes termékek/szolgáltatások tételes adatai között a *Termék/szolgáltatás nettó ára* mezőben lehet feltüntetni az adó alapját, vagyis a nettó árat, az alábbiak szerint:

Számla tartalmi elemei	Fogalom magyarázat	XSD elnevezés
Termék/szolgáltatás nettó ára	Az adó alapja	nettoar

A nettó árra vonatkozó mezőben a számlán szereplő összeget kell megadni, annak a pénznemnek megfelelően, amelyben a számlán szereplő összegek ki lettek fejezve.

Mindez azt jelenti, hogy ha a számlán szereplő összeg (kizárólag) külföldi pénznemben került feltüntetésre (pl.: EUR), akkor azt az adatszolgáltatásban is – így a nettó árra vonatkozó mezőben is – a számla szerinti külföldi pénznemben kell szerepeltetni.

24. Külföldi pénznemben kiállított számla esetén hogyan kell szerepeltetni az áthárított adó értékét az adatszolgáltatásban?

A számlázó programok adatszolgáltatásában a számlázó program által generált XML fájl tartalmazza az áthárított *Adó értéke* mezőt, amiben az adózónak a számlán szereplő áthárított adót kell megadnia.

Amennyiben a számla forintban lett kiállítva, úgy ez az érték forintban fog szerepelni az adatszolgáltatásban is. Amennyiben a számla nem forintban, hanem valamilyen külföldi pénznemben lett kiállítva (pl. EUR), úgy az áthárított adó értéke a számlán szerepelni fog a külföldi pénznemben, illetve forintban is, mert az Áfa tv. szerint akkor is fel kell tüntetni forintban, ha a számla külföldi pénznemben lett kiállítva.

Az adatszolgáltatásban az *Adó értéke* mezőben azonban egyetlen érték szerepelhet, vagyis vagy csak forintban, vagy csak külföldi pénznemben lehet megadni az adó értékét, akkor is, ha a számlán mindkettő szerepel. Ebben az esetben az adatszolgáltatásban a forint összeg szerepeltetése javasolt.

25. Hogyan kell az adatexport során a számlán szereplő adó mértéket feltüntetni?

Az Áfa tv. 169. §-ának *j*) pontja szerint a számla kötelező adattartalma az alkalmazott adó mértéke.

Az adatszolgáltatásban az alkalmazott adó mértékét az *Adó kulcs* mezőben lehet feltüntetni, az alábbiak szerint:

Számla tartalmi elemei	Fogalom magyarázat	XSD elnevezés
Adó kulcs	Az alkalmazott adó mértéke	adokulcs

Az Áfa tv. 82. § (1)-(3) bekezdései szerint az adó mértéke az adó alapjának 27, 18 vagy 5 százaléka lehet. Ennek megfelelően a számlán – illetve ebből következően az adatszolgáltatásban is – ezek az értékek szerepeltethetők.

26. Az „Adómentességi hivatkozás”-ban az XSD leírás alapján ez az adat igaz (True) vagy hamis (False) állapotú lehet. Ezzel az információval nem meghatározható a mentesség oka.

Az Áfa tv. 169. § *m*) pontja szerint a számla kötelező adattartalma az adómentesség esetében jogszabályi vagy a Héa-irányelv vonatkozó rendelkezéseire történő hivatkozás vagy bármely más, de egyértelmű utalás arra, hogy a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása mentes az adó alól.

Az Áfa tv. nem határozza meg, hogy az adómentességre pontosan milyen módon kell hivatkozni, csupán az egyértelmű utalást követeli meg. Így az XSD erre vonatkozó mezője csak az adómentességre vonatkozó hivatkozás meglétének vagy hiányának tényét tartalmazza, az alábbi mező szerint.

Számla tartalmi elemei	Fogalom magyarázat	XSD elnevezés
Adómentességi hivatkozás	Adómentesség esetében jogszabályi vagy a Héa-irányelv vonatkozó rendelkezéseire történő hivatkozás, vagy bármely más, de egyértelmű utalás arra, hogy a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása mentes az adó alól	adoment_hiv

Amennyiben az adómentességre vonatkozó hivatkozás szerepel a számlán, akkor annak szövege nem része az XML adatszolgáltatásnak.

27. Hogyan kell az alkalmazott árengedményt feltüntetni az adatexport során?

Az Áfa tv. 169. § i) pontja rendelkezik arról, hogy a számla kötelező adattartalma az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza.

Ennek megfelelően került kialakításra az adatszolgáltatásban az alkalmazott árengedményre vonatkozó alábbi mező:

Számla tartalmi elemei	Fogalom magyarázat	XSD elnevezés
Alkalmazott árengedmény	Alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza	arengedm

Mindezeket figyelembe véve az adott mezőben nem kell adatot szerepeltetni abban az esetben, ha a számla nem tartalmaz Áfa tv. 169. § i) pont szerinti árengedmény adatot. A Rendelet 2. melléklete egyéb árengedmény mezőt nem tartalmaz. Ezért a számlán feltüntetett egyéb – azaz az Alkalmazott árengedmény mezőben nem szerepeltethető – árengedmény összegét (ilyen pl. számla végösszegéből adott engedmény) az adatexport során önálló tételként kell megadni.

28. Az adatszolgáltatás során az alkalmazott árengedmény összegét vagy százalékos mértékét kell szerepeltetni?

Az Áfa tv. 169. § i) pontja szerint a számla kötelező adattartalmát képezi az alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza. Ennek megfelelően került kialakításra az alábbi mező.

Számla tartalmi elemei	Fogalom magyarázat	XSD elnevezés
Alkalmazott árengedmény	Alkalmazott árengedmény, feltéve, hogy azt az egységár nem tartalmazza	arengedm

Mivel az Áfa tv. nem rendelkezik arról, hogy az árengedményt összegszerűen vagy százalékos mértékben kell feltüntetni a számlán, így a gyakorlatban mindkét megoldás alkalmazható. Ugyanakkor a Rendelet 3. melléklete a fenti *Alkalmazott árengedmény* mezőt ún. *'decimal_típus'* mezőként definiálja, ami egész érték megjelenítésére szolgál, aminek oka, hogy a gyakorlatban elsősorban összegszerűen kerül feltüntetésre az alkalmazott kedvezmény mértéke, így az XML adatszolgáltatásban is ilyen módon célszerű szerepeltetni, azzal, hogy a százalékérték feltüntetése sem kifogásolható.

Amennyiben az árengedmény a számlán önálló tételként van feltüntetve (ilyen pl. a számla végösszegéből adott engedmény) az árengedmény összegét az adatexport során is önálló tételként kell megadni.

29. Gyűjtőszámla esetén milyen dátumot kell szerepeltetni a számla teljesítési dátuma mezőben?

A számlázó programok adatszolgáltatásában a számlázó program által generált XML fájl tartalmaz egy *Számla teljesítési dátuma* mezőt, amiben az adózónak a számlán szereplő teljesítési dátumot kell megadnia.

Gyűjtőszámla esetében a gyűjtőszámlának nincsen saját, önálló teljesítési dátuma, hanem több különböző ügyletet foglalnak egy számlába, és az egyes ügyleteknek van külön-külön eltérő teljesítési dátuma, amelyek az egyes ügyletek mellett kerülnek feltüntetésre a számlán.

Ugyanakkor a mezőt kötelező kitölteni, különben az adatszolgáltatás nem lesz elfogadható, így – informatikai okokból – mindenképpen meg kell adni egy teljesítési dátumot gyűjtőszámla esetében is, mely lehet például a számla kibocsátásának kelte, illetve a számlán szereplő bármely ügylet teljesítési időpontja.

Mivel az adatszolgáltatásban szerepel a számla típusa, az adatexportot kérő tisztában lesz azzal, hogy gyűjtőszámláról van szó és a teljesítési dátumként megadott adat nem releváns.

30. A Gyűjtőszámla csoport mezőben milyen adatot kell megadni?

A Rendelet 2. melléklete szerinti fogalom magyarázata szerint a *Gyűjtőszámla csoport* mező a gyűjtőszámlába foglalás csoportosító eleme, általában dátum, vagy annak valamely része.

Számla tartalmi elemei	Fogalom magyarázat	XSD elnevezés
Gyűjtőszámla csoport jelölője	A gyűjtőszámlába foglalás csoportosító eleme, általában dátum, vagy annak valamely része	gyujtocsopo_ossz

A jogszabály nem határoz meg kötelező előírást gyűjtőszámla kibocsátása esetén az abban foglalt egyes ügyletek csoportosító elemére nézve, ha azonban az adatszolgáltatás erre vonatkozó információt tartalmaz, akkor azt a *Gyűjtőszámla csoport* mezőben kell teljesíteni. Ilyen csoportosító elem lehet például a gyűjtőszámla kibocsátására jogalapot teremtő ügyletek teljesítési dátuma/időszaka is.

31. A Rendelet 2. mellékletében az „Összesítés” alatt szereplő információkat pl. „Összesítés ÁFA kulcsok szerint” úgy kell biztosítani, ahogy a számlákon is szerepel (vagyis minden egyes számlához 1-1 ilyen összesítést tartalmazó adathalmaz szükséges és nem pedig a teljes, lekérdezésre került sorszám tartományra együttesen)?

Igen. Mint az a Rendelet 2. mellékletében feltüntetésre került, a 3. mellékletben szereplő XSD-ben az „Összesítés ÁFA kulcsok szerint” adatokat az „afarovat” elem tárolja. Ennek típusának („afarovat_típus”) XSD-n belüli leírásában szerepel, hogy az „afarovat_típus”-t a következő négy elemből álló egységek felsorolása alkotja:

1. „nettoar” elem, ami „A számlában azonos adókulcshoz tartozó számlatételek nettó árának összege.”
2. „adokulcs” elem, ami az „Adókulcs”
3. „adoertek” elem, ami „A számlában azonos adókulcshoz tartozó számlatételek adóösszege.”
4. „bruttoar” elem, ami „A számlában azonos adókulcshoz tartozó számlatételek bruttó árának összege.”